

غش (سنکوپ)

سنکوپ چیست؟

سنکوپ از دست دادن موقتی هوشیاری و وضعیت بدن است که با عباراتی مانند غش و از حال رفتن بیان میشود. معمولاً این حالت مربوط به عدم خونرسانی کافی به مغز است و بیشتر زمانی رخ میدهد که فشارخون بسیار پایین است و قلب نمیتواند با پمپاژ خود خون و اکسیژن کافی را به مغز برساند.

چه چیزهایی سبب بروز سنکوپ میشوند؟

غش ممکن است در اثر فشارهای احساسی، درد، هجوم خون به اندام تحتانی در اثر تغییر وضعیت ناگهانی بدن، گرمای زیاد، از دست دادن آب بدن، تعریق یا خستگی زیاد، رخ دهد. همچنین غش ممکن است در خلال حملات شدید سرفه به علت تغییرات سریع در فشارخون، بروز کند. سنکوپ میتواند نتیجهی برخی از بیماریهای قلبی، عصبی، روانپزشکی و متابولیک (مربوط به سوخت و ساز بدن) باشد. سنکوپ می تواند از عوارض جانبی برخی داروها نیز باشد.

آیا سنکوپ خطرناک است؟

احتمال وجود برخی اختلالات جدی در برخی از اشکال سنکوپ وجود دارد:

- سنکوپ در حین ورزش

- سنکوپ همراه با احساس تپش قلب یا نامنظمی ضربان قلب درست پیش از بروز آن

- سنکوپ در فردی که سابقهی سنکوپ یا مرگ ناگهانی در اعضای خانواده اش وجود دارد.

سنکوپ عصبی چیست؟

این سنکوپ، سنکوپ کاردیوژنیک (قلبی-عصبی)، وازوواگال، وازودپرسور یا سنکوپ رفلکسی نیز نامیده میشود. این سنکوپ، خوشخیم بوده و شایعترین سنکوپ است. هرچند که موقعیتهای تهدیدکنندهی حیاتی وجود دارند که میتوانند خود را با غش نشان دهند. سنکوپ عصبی بیشتر در کودکان و افراد جوان دیده میشود، هرچند که در هر سنی ممکن است رخ دهد. علت آن کاهش فشارخون و کاهش خونرسانی به مغز و در نتیجه از دست دادن هوشیاری است. نمونه شاخص آن در ایستادنهای طولانی رخ می دهد که همراه با احساس گرما، تهوع، سبکی سر و سفید شدن دید است. اگر این غش طولانی شود میتواند منجر به بروز تشنج گردد. قرار دادن فرد در موقعیت خمیده (دراز کشیده و نگهداشتن پاها در بالا) جریان خون برقرار شده، هوشیاری بازگشته و تشنج متوقف میشود.

برای پیشگیری از سنکوپ عصبی چه باید کرد؟

کسانی که سابقه ی سنکوپ عصبی تشخیص داده شده دارند، باید در رژیم غذایی شان از نمک بیشتری استفاده کنند و به مقدار فراوانی مایعات بنوشند تا دچار کمبود آب بدن و کاهش حجم خون نشوند. آنها باید مراقب بروز نشانههای سنکوپ مانند سبکیسر و احساس گیجی، تهوع و خستگی و تعرق کف دستها باشند و بلافاصله با بروز هریک از این نشانهها، در جایی نشسته یا دراز بکشند. برخی از این افراد نیازمند مصرف دارو هستند.

اهمیت سنکوپ و بررسی آن

گاهی سنکوپ دلیل مهمی داشته نشان از خطری مهم و نهفته است و مثلاً اغلب در افراد جوان و کودکانی که سنکوپ رخ میدهد بیماری ساختمانی قلب یا آریتمی مشخصی وجود ندارد، بنابراین بررسیهای وسیع و دقیق لازم است. معاینهی دقیق فیزیکی شامل اندازهگیری فشارخون و ضربان قلب در حالت ایستاده و درازکش، لازم است. بررسی مهم بعدی گرفتن نوار قلب (ECG) به منظور بررسی وجود ریتم غیرطبیعی قلب است. برخی از انواع ریتمغیرطبیعی می توانند سبب مرگ ناگهانی شوند. در این باره آزمونهای دیگری مانند تست ورزش، اکوکاردیوگرافی، هولترمانیتورینگ و غیره نیز برای کشف علل قلبی سنکوپ نیز ممکن است انجام شود.

در صورت طبیعی بودن بررسیهای قلبی، جهت بررسی وجود سنکوپ عصبی، تستهای دیگری انجام میشود.